

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIII.

ZATURDAG den 13den JUNY 1835.

N. 24.

KOLONIALE SECRETARIAAT.

Curacao den 4 Juny 1835.

HIERBY wordt bekend gemaakt, dat de dispositie van den HoogEd. Geatr. Heer Gezaghobber der Kolonie, dd. 1 dezor, No. 327, de Heer J. C. Hoox benoemd is tot Wykmeester van de 1ste Wyk aan de Overzyde, in de plaats van den Heer B. H. J. Platen, die daags te voren is overleden.

De Koloniale Secretaris,
L. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Militaire Administratie.

Aanbesteding voor Rum.

DE Administrateurs van het Garnizoen te Curacao zullen aan de minst inschryvende aanbesteders de leverantie van Rum voor de beste kwaliteit en van 25 gouden sterfjes, benoemd voor het 3de kwartaal desee jaars, en voor de troepen alhier in garnizoen. Gemelde leverantie zal moeten geschieden, in diervooge als:

Voor de maand July 4 Oxhoofden Rum.

Augustus 4 " "

September 3 " "

Zullende de gemelde Oxhoofden zonder onkosten in goeden staat en in het Pakhuis binnen het Fort Amsterdam geleverd moeten worden.

De gegadigden adresseren zich by besloten bijjetten op Maandag den 22 Juny 1835 ten Kantore van den Kapitein Koinmandant der Troepen binnen het Fort Amsterdam, des morgens te 10 ure; terwyl het antwoord daarop by den Kapitein Kwartiermeester zal te bekomen zyn.

Op last van de Administrateurs voorsz.,
De Kapitein Kwartiermeester,
J. M. VAN EPS.

TE KOOP

By J. C. JANDROEP.
KERK - REDE,

OP HET

Tweede Eeuwfeest

DER EERSTE PLANTING VAN
NEDERLANDS - FLAG

OP HET EILAND

CURACAO.

De Prijs 50 Centen.

TE KOOP

TER DRUKKERY.

Leerboek voor het Katechetische Onderwijs—Spel en Leestboekjes—Handleiding voor de Aardrykskunde van Noordland, Oost- en West-Indische Bezittingen—Hollandsche, Engelsche en Spaansche Cognossementen en Wisselbrieven in blanco—Vierde Kaartjes, enz.

Luchtscheepvaart.

Onzen vindingrykheid ontbreekt het nog om de lucht te betreden, en evenwel is deze kunst, zooals men uit de tegenwoordige proeven met zekerheid besluiten kan, niet onmogelyk niet; en er is slechts geringe moeite en weinig kunstighe noodig, om schepen of ballonnen te maken die drijvende van menschen met vogelsoortelheid door de lucht zouden voeren. Men heeft voorgesteld, om den luchtschepen de gedaante van eenen ovalen ring te geven. Verscheidene metalen helve ringen worden zoodanig te vander getet, dat de smalle zyde zich voortaan bevindt, en het binnenste lichteledig gemaakt is. Hierby zoude een lichteledige ruimte van 30 voet in

doorsnede reeds genoegzaam zyn, om eenen last van 100 centenaars te dragen; een van 100 voet doorsnede 800 centenaars, en zoo zoud, by iedere vergrooting van de doorsnede, de draagkracht in reden van het kubiekgetal toenemen, terwyl de aansta der machine zelfs slechts in de vierkante reden aangroet. Het maakt derhalve niet de geringste zwaarigheid, om het luchtschip zoo sterk als noodig is te maken, daar men het grootere gewicht door vergrooting van de ruimte gemakkelijk kan vinden. Men heeft de heetring van hetzelve, dat by eene gewone luchtschepen, uit hoofde van derzelve gedaante en stof, byna onmogelyk is, geene byzondere zwaarigheid, en kan op veelvuldige wyze bemerkt worden. Om het luchtschip tegen den wind op te werken, behoeft men alleen genoegzaam smal onderaaijende vliegelraderen, welke meer kracht hebben, dan de werking van den wind tegen het smalle lange luchtschip. Dit onderwerp is de onderwerp van geleerde genootschappen en regeringen overwaardig. De verwezenlyking der

omwenteling in alle maatschappijen, de trekkingen te weeg brengen, en de menscheid in 50 jaar een duizendtal jaren verder brengen. Stoomwagens en stoombooten hebben nog wegen en zeeën nodig, maar het luchtschip zoude zyne reis vry van tollas en aardsehe belastingen voorsellen, binnen weinige minuten geheele landen door-of liever oversnellen, de nog onnagespoorde deelen der aardryks ontdekken, den poordpoel omzeigen, die aan onze schepen door dezelfde gemmas den doortogt sluit, en zoud het goedkoopste middel van vervoer zyn, dewyl er geen spoediger was. Want is een gans in staat, om in 14 dagen de aarde rond te vliegen, eens kragt in 25, kan een zwalen 48 mijlen vragt in een uur maken, tegde een een valk in eenen dag de reis van Parijs naar Malta (125 mijlen) af, zoo zoud een luchtschip ook in weinige minuten verscheidene mylen doervliegen. Dat men ook werkelijk reeds er op uit is, om het te dezen niet bloot by bespiegelingen te laten blyven; getuigt de *Singapore Daily Gazette*, waarin men het volgende vermeld vindt: " Een onzer vindingryksten inwoners, de Heer Mason, arbeid eigenwoordig aan een luchtschip, waarmede by voornemens is op te gaan en een lichtezaat te doen. De boot is omtrent 10 voet lang, en haar gemaakte is met sydenstof overstrekken, om haar zoo ligt als mogelyk te maken. In derzelve midden is een stoomwerktyg van 2 paardkrachten aangebragt, dat 4 loodregte radersen of rollen, die over den buik en het achterdeel van het schip uitsteken, in beweging draagt. Aan elk van deze raders hangen zich vier, spiraalvormige, zijde vliegel, welke met gulk eenen eenheid omgedraaid moeten worden, dat het vaartuyg

zich in de lucht kan heffen. Over des geheelen toestel is een onmogelyke syden overtrek, dat niet alleen de zwaarte draagt, maar tegenwerken, maar tevens het voortdrijven van de boot behulpzaam zyn moet. De geheele boot weegt (daar onder begrepen de machine) 60 pond en kost plus minus 300 dollars.

De *Gazette des Tribunaux* verhaalt het volgende geval:

Mojus, oude F., modemaakster, 25 Jaaren oud, woonachtig in de voorstad St. Martin, had zich aan de verderfelijke gewoonte van het spel verslaafd. Daar zy jong en aardig was, had zy vele minnaars, waarvan sommigen haar, behalve hun hart, veel geld en edelgesteenten hadden aangeboden; maar hare hartstogt voor het spel was van dien aard, dat zy in minder dan drie jaren meer dan 60,000 francs verloor. Toen moest zy hare minnaars verkopen om te kunnen leven. Hoe meer haar nood bekend rechte, des te trager waren de minnaars te bezoeken.

Uindelijk aan alle hulp verstoken en het werk niet meer gewoon zynde, besloot zy zich over te geven, zich zelfs niet langer tot laat te zyn, en nieuwjaarsdag werd door haar gekozen om haar noodlottig voornemen uit te voeren.

Alvorens de kolen, met welke damp zy zich verotikt heeft, aan te steken, schreef zy aan hare moeder den volgenden brief, welken men als eene daad van boetvaardigheid zou kunnen beschouwen en dien wy nuttig achten bekend te maken.

" LIEVE MOEDER!

" Het verloopen jaar is recht ongelukkig voor my geweest; ik wensch uwenhalve dat het pas aangeraagene u al den troost moge opleveren, dien gy nodig hebt.

" Gy weet, Moeder, dat myn verlot van bestaan anderszins niet verminderen, zonder dat ik eenig goed vooruitzigt heb. Het valt hard zich te moeten ontriefen, wanneer men gewoon is geweest te overvloed te leven. Het werk is geene gemakelyke zaak voor een vrouwe die van hare jeugd af, steeds meesters in geweest van haren tyd en van hare vermogens.

" Vergeef my, Moeder, maar na het verlies van al de schitterende voordeelen, die ik met orde en spaarzaamheid had moeten toe misse maken, blyft my niets over, dan myn ongeluk te bevroenen. De mislagen myner jeugd schaden alleen my zelve, en dat is voorzeker reeds etg genoeg, te meer daar ik my herinner uwe goede raadgevingen te hebben misken. Wees getrouw, Moeder, en geweten is zuiver; het myne oerwyt my slechts een zaak, namelijk dat ik uwe wyze vermaningen heb in den wind geslagen. Myne pen weigert zich naar mynen wil te roegen, en uwe myne uitgestane verdrietenlykeden te schetsen, maar de dood wacht my reeds voor het middag is, ben ik niet meer.

" Ik omhels u met geheel myn hart, als uwe liefhebbende en eerbiedige Dochter.
" Parijs, 1 January 1835.

(Get.) JOSEPHINA F..."

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 12 Juny 1835.

NAMENS den Hoog Ed. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 20 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17 Onzen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden pryze, een once minder mogen wegen; op pene als by de Publicatie van den 16den Maart 1834 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Curaçao den 9 Juny 1835.

De onderaankende makr hierby bekend dat de heer Sluis genaamd FRANCISCO, naar Suriname zal vertrekken.

ANNA CATHARINA ELLIS,
WEDUWE A. H. DE ROCHEMONT.

Curaçao den 10 Juny 1835.

R. W. VAN DEN WALL ARNEMANN,
Luitenant ter Zee 2de Klasse.

A. C. DE WIT CAMBIASO.

Strekken de, zod tot algemeen als tot byzon-
dere kennisgeving aan familie en bekenden.

INGEVOEGE bekomene permissie van den Hoog-
Edelen Gestrengen en Hoog Geboren Heer Gezag-
hebber der Kolonie, dat de onderaankende eilanden,
zal in de laatste helft dezer maand van de huizen der
ingezetenen dezer eilanden, van welke eilanden de
belydenis zy ook mogen zyn, door de Directie der
Roemsche Katholyke Maatschappij van Weldadigheid
eene algemeene Collecte (en behoefte der R. K. Armen
gedaan worden. Volvertrokken in de menichteverend-
heid der Heeren van dit eiland, vleit zich voortaan
de Maatschappij, dat hunne mildadigheid ten voordeele
van hunne arme medeburgers niet te vergeefs zal zyn
ingeropen.

M. J. NIEWINDT,

R. K. Pastoor en President van
bovenvermelde Maatschappij.

Curaçao den 12 Juny 1835.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgekanteld en/of uit de haven.

INGEKLAARD—JUNY.

6. golet Amable Lucia, Diederhoven, Coro
8. — Eonagezindheid, van Grieken, Isle d'Aves

bark Margartha, Brunow,

Coro

boot Dejalo, Boom,

Puerto Cabello

10. golet Leonidas, Hernandez,

Mayaguez

12. — Maria, Marconier,

Maracaybo

UITGEKLAARD—JUNY.

6. golet Amable Lucia, Diederhoven,

9. bark Guadalupe, Contreras,

— Rosita, Soate,

10. — Anna, Sabel, Quevedo,

— Dolores, Fernandez,

golet Helena, Everisz,

11. — Gouver. Gen. Baron van Heeckeren, De Haseth,

— Rose Ann, Walcer,

bark Restauradora, Rodriguez,

golet Margartha, Martinez,

— Maria, Panket, De Jongh,

SCHYNGESTALTEN—JUNY.

JUNY 1835.

R. K. Donderdag den 4 ten 3 u. 30 m. 'smorgens.

V. M. Woensdag den 10 ten 6 u. 's avonds.

R. K. Woensdag den 17 ten 7 u. 30 m. 's avonds.

N. K. Donderdag den 24 ten 11 u. 45 m. 's avonds.

Wij hebben enige Lordensche Couran-
ten tot de dagtoewijding van den 15 April
af toegelaten, welke echter niet veel by-
zonders bevatten; wij kunnen dus slechts
weinig by het nieuws van Verledene week
voegen.

Het Engelsche ministerie was nog niet
geheel gevormd. By de leden van dit mi-
nisterie welke wij verledene week opgege-
ven hebben, wordt Lord Palmerston als mi-
nister van de kolonien gevraagd. Lord
Brougham wordt benoemd te zyn om den
post van L. Kanselier waanenemen,
maar hy heeft enige vrienden verblaat
dien post niet te willen aan nemen, zoo dat
hy waarschijnlijk door Sir John Campbell
zal vervangen worden.

De tyd nadert, dat de regtstelling der
opstandelingen te Parys en Lyon, byge-
naamd het moeder proces, een aanvang zal
nemen. Met deze omstandigheid ver-

meedert de vrees voor nieuwe onlusten.
De franschen mogen sedert de beruchte
wet tegen de opstandelingen van gevechtchap-
pen, en sedert de wet tegen de vermede-
ringen, de wet tegen de opstandelingen met op-
gehoofdheid, en de wet tegen de opstandelingen
zal de franschen de vrees geven, dat in
April 1835 omtrent 1000 personen gear-
resteerd worden, die in de vrees van Pa-
rys en Lyon deel hebben genomen, en van
deze slechts 160 na het gevecht voorloopi-
ge ondersoek in hechtenis gebleven waren.
De gevechten by de onlusten te Parys
gevecht hebben, bleven niet enkelbaar,
maar hielden in het geheim byeenkomsten
ten einde hun doel te bereiken.

De 160 gevangenen hebben geweigerd
zich van de ten toegerogte proceessen te
bedienen. De proceessen hebben zulk
aanzien van den Heer Pasquier, pre-
sident van het gerechtshof der Pairs ge-
bragt.

De in niet de enige moeilijkheid wel-
ke in deze zaak voorkomt. De leden van
de balie van Parys (Paris bar) van Rouen
en van Nantes hebben geprotesteerd tegen
de onwettigheid der jongste ordonnantie van
het gerechtshof der Pairs. De Ordonnantie
heeft een vergadering geboden, waarby
met eenparigheid van stemmen besloten is:
1°. om het gesag van de Court Royal over
de Ordonnantie te betwisten; en 2°.
om den Heer Dupin, de oude, president
der kamer van gedeputeerden als hun ad-
vokaat te benoemen, ter verdediging van
deze zaak. De ministers bevinden zich
wederom in groote verlegenheid met deze
zaak.

Maandag den 13 April begonnen de pro-
cedures in deze zaak. Het fransche gou-
vernement was eischer en de fransche ba-
lie (franch bar) de gedaagde. De Heer
Philippe Dupin was de advocaat der balie.

Maak. Hy wil de onbevoegdheid van het
koninklijke gerechtshof bewyzen om kennis
te nemen in eenige zaak, hoegenaamd, wel-
ke ontspruit uit orders gegeven door den
president van een exceptionele regtbank.
De heer Dupin, een der leden van de
fransche balie, heeft beweerd, dat de or-
donnantie van Lodewyk Philip wettig is.
Een ander practizye, met name Devaux,
heeft ook beweerd dat de ordonnantie
wettig is, dat is zoo verre dat gerechtshof
van Parys by het Charter erkend is, dat het
geene exceptionele regtbank zy, noch zy
kan. Men beweert hier tegen echter dat
by het Charter verklaard wordt dat er es-
sen niet zal gemaakt worden om de misdre-
den van verraad en ontrouwen tegen
de staat te bepalen en dat het gerechtshof
van Parys kennis in die misdaden zal ne-
men; maar aangezien er geene noodnige
wet gemaakt is, moet het hof der Pairs als
een exceptionele regtbank (d. i. een ty-
delijke regtbank) beschouwd worden.

Het nieuwblad de Tribune is voor de
11de maal aangehaald.

Men zegt dat de vergaderingen der di-
plomaten in plaats van te Londen voort-
aan in Weenen zullen gehouden worden.

De deze Comandante blijkt ook dat er
voetstapten waren voor een geestige
aanpak in de zaak wegens de betaling
der soldaten aan de Amerikanen.
Het ontwerp van wet, waaraan de
sengestigte aanspraak verschuldigd van de
opstand der Carlisten; want deze zyn de
gevecht, die zich met de meeste hevigheid
vervolgen tegen de hevigheid.

De berichten uit Spanje waren wettig-
tig. De meeste stichtingen zyn
behaald, niet alleen by de Carlisten, maar
ook by de Ordonnatie, wegens zyne wreed-
heden. Op den 2 April liet hy den pa-

toor van de gemeente van Heer en twee
andere personen alleen op vermoeden dood
schieten en twee Carlisten wurgen. Mica
is befaamd wegens wreedheden. In 1811
heeft hy zich verschrikkelijk hierin doen
kennen.

Rusland is het grootste rijk dat ooit be-
staan heeft. Het is byna een zesde ge-
deelte der grootte van de aarde; het strekt
zich van 18 graden ooster lengte tot 120
graden ooster lengte, dat is omtrent 2000
mijlen; het is ses maal der gr. maal zoo groot
als Frankryk en een honderd en veertig
maal groter dan Engeland.

Goedkoop Laken.

Eene wonderlinge lakenfabryk bevindt
zich by Leeds in Engeland. De grond-
stoffen zyn niets anders dan oude toppen
en vollen van Laken, die niet wil. Voor
deze fabryk wordt jaarlyks 5 miljoen
pood wol ingevoerd. Door middel
van een stoomwerktuig worden de vollen
klein en byna tot den staat van wol ge-
bragt. Men kaart ze, en doet er een
weinig alkali toe, en men spin en weeft
die vreemde stoffen, en fabriceert er ein-
delijk een soort van laken van, dat no-
ch al niet zeer sterk en zeer duur, en min-
ste zeer goedkoop is.

Nog iets over het vervaardigen van laken
uit wollen lomp.

Wij kunnen er nog bijvoegen, dat het
op deze wijze bekwamen laken, gelijk reeds
gezegd werd, wel niet zeer vast en sterk
is, maar toch zeer geschikt is voor kus-
sens, schoenen, moulen en dergelyke din-
gen. Eene groote fabryk van dezen aard
wordt ook gevonden dicht by Batley, en
welke uitgebreidheid dezer fabricatie
reeds nu bekwamen laken jaarlyks 5 miljoen
pood wol open uit Duitschland naar En-
geland vervoerd worden. De Engelschen
koopen alzoo vreemde wol, verkoopen dan
Engelsch laken op het vaste land, koopen
de vreemde lomp nogmaals op, en sen-
den dit lomp-laken nog eenmaal naar
het vaste land!

Rijk en Arm.

Behalve degenen, welke voor hun be-
staan, sommige meer, sommige minder ar-
beiden, zyn er wederom anderen, die van
hunnen arbeid niet behoeven te leven,
maar rijk genoeg zyn om te bestaan van
hetgeen zy of hunne ouders voor hen ge-
spaard hebben. Het getal dier laatstge-
noemden kan evenwel slechts klein zyn in
vergelijking van die, welke voor hun on-
derhoud werken moeten. Maar zoo er
geen land bestond, dat de meesten der
meeste inwoners rijk genoeg zyn om zon-
der arbeid te leven, zyn er daarentegen
vele landen waar alle inwoners arm zyn;
en in die landen, waar elk van zynen ar-
beid leven moet, verkeerden de inwoners
in eenen veel ergeren toestand dan de ar-
beiders hier te lande. In elk land, waar
de eigendom veilig is, en waar de land-
bouw werkzaam zyn, zal de welvaart steeds
toenemen. Somtijds zelfs zyn er, die
voorheen zeer bevolkt en vruchtbaar wa-
ren, doch die thans, onder het wreede be-
heer van tiranische regeringen, bijna woen
en verlaten liggen. In vroegere tyden
bragt Barbarye zyde voort; maar nu zyn
eldaar de meeste moerbezigheden (met
welke bladen de zyden geweven worden)
verdoerd, en men denkt er
aan om nieuwe te planten; want niemand
is verkeerdt, dat hy er de vruchten van
zal kunnen plukken.

Is het te vermoeden, dat de armen ee-

beter aan zouden zijn, indien men aan de rijken al hunnen eigendom onttoom, onder hen gelijkelyk verdeelde, en alzoo elk bellette om in het vervolg rijk te worden? De armen zouden aldan in eenen nog meer deernwaardigen toestand verkeeren; zy zouden niet minder dan thans voor hun bestaan te arbeiden hebben; want voedsel en kleederen kunnen niet zonder iemands arbeid aangeschaft worden. Maar zy zouden veel minder voordeelig werken dan thans, omdat niemand in staat zoude zijn eene groote fabriek of wel voorzien pachthoeve te houden, of geld voor te schieten aan werklieden voor werk, dat soms niet dan na verloop van één of twee jaren winst aanbrengen kan. Een ieder zoude, zoo als het spreekwoord zegt: "van de hand in den tand" leven, juist dat plekje gronds bebouwen, hetwelk hem en de zijnen in het leven kan houden, en niets durven opsparen; want hy zoude moeten vreezen, dat men hem zijnen meesters eigendom afnemen en weder verdeelen zoude.

En wanneer een slechte oogst of eene ziekte onder zijn gezin iemand in ellende stortte, zoo als zulks by velen het geval kan zijn, wat zoude hy aanvangen, na zijnen kleinen voorraad verteerd te hebben? Hy zoude zich gaarne tot eenig werk verlaten; maar niemand zal hem knopen gebruiken, dan alleen voor zoodanig werk, dat hem eene zeer spoedige winst zoude opleveren. Want zelfs die weinigen, welke eenig geld mogten hebben opgespaard, mochten vreezen zulks bekend te maken en daarvan beroofd te worden. Zy zouden hetzelfde, even als in vroegere tijden, en ook nog ten huidige dage in landen, waar de rijkdom schaarsch is, onder den grond begraven. En by eenen nodarigen staat van zaken zoude het geheele land met elk jaar armer worden. Want om een klein deel van den grond, die voor zijn onderhoud noodig is, en niemand zoude iets pogen te besparen, omdat hy niet zeker is hetzelfde te mogen behouden. Wel zouden de rijken arm geworden zijn; maar de armen, in plaats van hunnen toestand te verbeteren, zouden nog ongelukkiger worden dan te voren.

Voor alle inwoners van een land, hetzij arm of rijk of middel-klassé, is het beste, dat de eigendom veilig en dat het aan elk vergund zij, het zelve te bezitten, al hetgeen hy door eerlyke middelen verworven kan, of te sparen, of naar willekeur te verteren, — mits hy slechts niemand te kort doe. Vele rijken maken, wel is waar, een veel beter gebruik van hun vermogen dan anderen; maar niemand is zoo karig en zelfzuchtig, of hy moet onzeker zich zelve, zyne naasten daarmede bevoordeelen. Wanneer iemand een jaarlyksch inkomen van vyftig duizend gulden heeft, zoude men by den eersten aanslag denken, dat, indien zyn vermogen onder honderd arme huisgezinnen verdeeld wierd, die aldus elk een jaarlyksch inkomen van vijf honderd gulden zouden bekomen, en door deze verdeling honderd huisgezinnen in het land van bestaan vinden zouden. Maar dit is een natuurlijk wijze het geval niet. Hy verliest zyn inkomen aan handlenden, arbeiders, kooplieden en fabrikanen van onderscheiden artikels, die het geld weder van hunnen kant in voedsel en kleeding voor hunne huisgezinnen verteren; zoodat er eigenlyk eene cirkelvormige ver-

deling van zelve plaats heeft, even alsof het geld van hem weggenomen ware geworden. Misschien zal hy zich, zoo by een baatzuchtig mensch is, weinig om het onderhoud dezer huisgezinnen bekreunen; maar echter onderhoudt hy dezelve. — Want zoo hy van zyn inkomen b. v. tien duizend gulden jaarlyks in schilderijen of andere voorwerpen van weelde verteren wil, worden de schilders en anderen, die hem deze voorwerpen leveren, even goed onderhouden, alsof hy hun een geschenk van het geld had gemaakt en hen werkeloos had laten zitten. Het eenige verschil is, dat zy gevoelen, thans hun bestaan eerlyk te verdienen, in stede van op eens anders-liefdegiften te leven. De rijke daarentegen die, in de plaats van zyn geheel inkomen te verteren, een groot gedeelte van hetzelfde spaart, is niet minder nuttig voor zyne landgenooten. Immers komt daardoor niet minder geld in omloop; want geld wordt niet aan goud of zilver in kisten weggesloten, maar op de eene of andere voordeelige wijze belegd. Zeer dikwyls wordt hetzelfde uitgeleend op intrest aan pachters, fabrikanen of kooplieden, die, behalve den intrest, dien zy daarvoor op te brengen hebben, nog hun eigen voordeel daarmede kunnen bevorderen. Want zy worden op deze wijze in staat gesteld om dit geld van hunnen kant te bezigen voor werklieden tot het bebouwen van den grond, tot het vervaardigen van lakens en andere voortbrengelen van nyverheid, of wel tot het invoeren van koopgoederen uit vreemde landen; en door al deze middelen nemen het koren, het laken en andere voorwerpen van nut, gemak en genoege, in het land toe.

De rijke aldus, hoewel hem een veel ruimer lot schynt toegedeeld te zijn, verliest slechts het kanaal, door hetwelk het andere toevloeit. En alzoo wordt hetzelfde beter en doelmatiger dan op eenige andere wijze verdeeld.

Een jong meisje van tien en een half jaar verscheen onlangs voor het Hof van Arrises van het departement de l'Orne. — Honorine werd beschuldigd, van binnen vier dagen tyds, twee kleine buurmeisjes in eenen put te hebben geworpen en een derde te hebben pogen te verdrinken. Dit laatste meisje was byna even oud als zy. Men moet opmerken, dat Honorine geen kind van de andere sekse heeft trachten te verdrinken.

Door arme dorpelingen, hare ouders, opgevoed, genoot Honorine weinig zorgen ten opzichte van haar karakter en werd niet te best behandeld. Men zegt dat haar vader haar eene onbeschofte hardheid deed ondergaan en dat hare moeder hare geaardheid niet ten goede heeft geleid, zoodat zy, volgens getuigenis van velen, nog een kind zijnde, reeds wreedheid deed blyken. Andere kinderen te kwellen, hunne oogen vol stof te werpen, hunne bloote leden met brandnetels te wryven, dit waren hare liefste uitspanningen. Men zegt daarbij dat Honorine hare slagtoffers met fonkelende oogen en vroeselyke tandenknarsingen beschouwde en een halch genoege maakte, wanneer zy een lyk zag. — Een laatste trek schildert het jammerlyke karakter van dit Jonge meisje ten volle.

De President der Arrises, de beschuldigde gevangend hebbende, waarom zy herhaalde malen de jonge Gauchard in eenen bron had willen werpen, terwijl dat kind er stond te drinken, antwoordde Honorine zonder dralen: "omdat ik haar wilde verdrinken." De toehoorders yden op dit

antwoord, hetgeen eene nieuwe misdaad deed kennen, welke de instructie zelve zich bejverd had, om ter zyde te schuiven. De verdediger van Honorine zeide haar, dat zy zeker niet wel had begrepen. "Ja wel," antwoordde zy koeltjes, "ik begryp het goed en zeg, dat ik voornemens was, om het kleine meisje van Gauchard te doen sterven."

De beschuldigde liet, gedurende het geheele verhoor, hare blikken met een ge-laat van onverschilligheid en onachtzaamheid rondwaten. Maar toen de Procureur des Konings haar ten slotte der aanklagt by Papavoine en by Léger vergeleek en er byvoegde, dat Léger een jong meisje in zyn hol had geleept en na hetzelfde verlaten te hebben, het hart haar uit het lyf had gesneden en uitgezogen, toen fonkelde hare oogen en schreef zy het afgrypselyke verhaal met vermaak aan te hooren. Honorine is veroordeeld tot eene gevangenis van twintig jaren en om tien jaren onder het opzigt der politie te staan.

TALLEYRAND.

(Uit de Zeitung der Elegante Wels).

Vervolg en slot van onze laatste.

De oorlog met Pruisen brak los en Talleyrand trok met het leger van Württemberg, arbeide menigmaal des nachts met den Keizer, en sloot eindlyk ook weder den vrede van Tilsit. Deze was de laatste. — Champagny werd thans Minister van Buitenlandsehe Zaken, en Talleyrand Grootkieser, die toegang tot de kabinetsgadering had. De redenen zyn te ingewikkeld, om hier geheel duidelyk te maken, hoe een' middeling (jemilieu) tusschen genade en ongenade des Keizers te moeten denken. Talleyrand en zich vijanden gemaakt. Ten nadeele van verscheidene Regeringen, speelde hy zoo verschrikkelyk aan de haars, dat eenige Duitsehe Vorsten belangryke beswaren tegen hem by den Keizer inbragten. Hy was vermoet er stout geworden. Evenwel kon of wilde Napoleon hem niet geheel missen. Hy woude dat ook het Congres te Erfurt by de Keizer van Rusland gezegd hebben, dat Napoleon achter zynen rug den spot met hem dreef.

Het is opmerkelyk, dat hy reeds van nu af, namelyk in den jere 1808, zich van Napoleon begint af te wenden, en zich afzijdiglyk in een' conculisatie te treden. En Napoleon had nog niet den top van zyne groothed bereikt. Talleyrand verzoende zelfs met Fouché, en zy begonnen beide met Engeland tot den af van Napoleonzaam te spannen. De oude sprongen verscheidene handelshuizen. Talleyrand verloor zyn eiganische vermogen, en Napoleon moest hem te hulp komen. Daar ontstond echter niet weder vriendschap tusschen beiden; en toen de Keizer naar Rusland ging, sprak Maurice de merkwaardige woorden: "Dat is het begin van het einde." Toen de eerste ongunstige berichten uit het leger kwamen, knoopte hy betrekkingen met Lodewyk XVIII aan Napoleon kwam op het spoor. Dit gaf aanleiding tot zeer ernstige tooneelen. Men zou Talleyrand in hechtenis nemen; maar hy werd naar zyn landgoed verbannen, en de Keizer zeide, met een' verschrikkelyken blik, tot hem: "Zoo ik ganslyk krank wordt worden, zult gy voor my sterven." Maar Charles Maurice gaf met bedaardheid te kennen, dat hy zoodanige vermannig niet behoefde, om den Hemel te smeeken om

verlenging des Keizerlyken levens. Hy ontkwam het gevaar, zocht op nieuw in gunst te geraken, onderhandelde intusschen vyeriger met Lodewyk XVIII, ontappte drie, vier malen aan de wilde uitbarsting des toorns van Napoleon, die hem wilde laten gevangen nemen. Hy evenwel onderhandelde met het Congres te Chatillon, wist de Keizerin en den Koning van Rome uit Parys te verwyderen, versocht den Keizer van Rusland om by hem af te stappen, en sprak met gloeyenden yver voor de herstelling van de wettige Regering der Bourbons.

De troepen der Verbondene Mogendheden waren in Parys—Talleyrand scheen de eerste man van Frankryk te zyn. Den 31 Maart, des avonds ten 6 ure, stapte Keizer Alexander by hem af, en nog denzelfden avond had Talleyrand het besluit tot de terugkeering der Bourbons doorgedreven. Fransche Koningsgezinden zaiden toen van Napoleon: "Hy is een dood lichaam, alleen met dit onderscheid, dat hy nog niet rickt."

Talleyrand stelde eene voorloopige Regering aan, en zichzelven aan het hoofd.—Toen Lodewyk XVIII kwam, werd hy weder Minister van Buitenslandsche Zaken, gelijk hy onder het Directoire en onder Napoleon geweest was. Hierin bleef hy zichzelven dus gelijk.

Te Weenen, op het Congres, bevond hy zich juist op zyne regte plaats, toen het berigt kwam, dat Napoleon by Frejus gevangen was. Dit verschrikte hem doodelyk, hy sloeg zich handen boven het hoofd zamen, en slop by herhaling: "Alles is verloren! alles is verloren!" want hy kende de houdzaamheid van zyn Bourbonnisch Huis het beste.—Hier en by vele andere gelegenheden ziet men duidelyk, dat Charles Maurice de Talleyrand-Périgord, die zich om te verheffen, maar dat hy integendeel, als een persoon van den tweeden rang, zich op zyne geschikte wyze door de wereld liet mederleiden; hy verstond de kunst, om van den loop der gebeurtenissen partij te trekken, dat om zyn wilve te scheppen en te dwingen. Men troeft in zyn leven menigmalen oogenblikken, waar men uitroept: "Hy is toech meer dan een slim intrigant, dien het geluk diende." Talleyrand vertoende zich nooit kleiver, dan tegen Napoleon de honderd dagen aanvingt deze ontwikkelde alle zyne groote, geen alle zyne kleine kwaliteiten.

Maar honderd dagen duren niet lang.—De Verbondene Mogendheden hadden weder Parys bemagtigd, en Talleyrand wendde weder alles aan, om de Tailerlen voor Lodewyk XVIII te veroveren. Dit gelukte hem zyns afziet zoo gemakkeelyk, als de eerste maal. Men had den volksgeest opgemerkt. Alexander was niet goed te spreken. Ook van Talleyrand wendde hy zich af.

Charles Maurice drong wel nog eenmaal door, werd ook nog eenmaal Minister van Buitenslandsche Zaken; maar de Koningsgezinde partij gebruikte hem slechts, om de belangen uit de heete asch te halen.—Lodewyk XVIII zaid: "Talleyrand heeft van een zoo goede kanten gebad, maar ik heb geen rook voor hem bewaard," en hy ontan hem de portefeuille.

Na had hy weder tyd, om over de Bourbons na te denken en zyne geestigheid te toonen. Aan zynen vrouw, die mede uitgesproken was geweest en thans met het Royalisme van Lodewyk XVIII niet te vreden scheen, betuigde hy: "Mevrouw! Lodewyk XVIII is geen Royalist; Lodewyk XVIII is te Gent geweest, en gereed, om weder derwaarts te verkeeren."

De Hertog de Richelieu, die vroeger eenigen tyd Gouverneur te Odessa was geweest, werd zyn opvolger. Men vroeg hem, wat hy van dezen nieuwen Minister dacht, en Charles Maurice antwoordde daarop met een ernstig gelaat: "Ik geloof, dat hy in Europa de man is, die de Krim het beste kent."

Hy had geene kladeren by zyne vrouw, Madame Grandt. Hy liet dus zyn Paarschap en titel van Vorst op zynen broeder overdragen, en begaf zich om uit te reizen, naar zyn Buitenland Valencay. Op de reis derwaarts wierp de voerman hem om, en dat aan eene helling van 13 voet hoogte; maar aan eenen diplomaat, van wien het lot van Europa afhangt, kan een voerman niets schaden.

Daar hy in de eerste twintig jaren sterk voor de vryheid der drukpers had geeyverd, en in 1823 zich ten sterkste tegens de tusschenkomst in de zaken van Spanje verklaarde, wilde Lodewyk XVIII hem zelfs verbannen, en zaid onder anderen tot hem: "Ik wensch u eene goede reis; ik heb gehoord, dat gy naar het land wilt gaan."—"Nee, Sire!" was het antwoord, "wanneer uwe Majesteit eene reis naar Fontainebleau wilde doen, in welk geval ik om de gunst zou smeeken, om van de partij te mogen zyn." Den volgenden dag werd nagenoeg hetzelfde antwoord op dezelfde vraag gegeven. Lodewyk had den moed niet, zich duidelyk uit te drukken. Eindelyk, op den derden dag, vroeg hy hem: "Hoe ver is Parys van Valencay?"—"Op myn woord van eer, Sire! ik weet het niet juist; maar het moet ten minste tweemaal zoo ver zyn, als van Parys naar Gent."

Het veroorzaakte hem veel verdriet, dat hy niet meer regeren kon. "De Bourbons hebben my ondraakbaar behandeld; het voorbeeld van het Directoire en van Napoleon heeft hun niet tot leering gestrekt. Welken, zy zullen ook vallen. In my is niet, dat degenen, die my veronachtzamen, ongeluk aanbrengt."

In July 1830 werd zyne voorzeggung vervuld. De Bourbons vielen. Reeds in September was Talleyrand als gelastigde van Lodewyk Philips in Londen, of, met andere woorden, hy was weder Minister van Buitenslandsche Zaken. Deze post euynt hem te behouden. Gelyk de naam van Keizer Napoleon past, zoo moet men Talleyrand den Minister van Buitenslandsche Zaken noemen.

Aan de schets van Talleyrand, voegen wy nog de haar allenszins bevestigende karakterteekening toe, ontleend aan Benjamin Constant:

"Het karakter des Heeren Talleyrand heeft zyne richting van dezelfde voeten voortvloeit. Naar dien hy hinkte, bestemde hem zyne ouders voor den geestesryken staal, en zynen broeder tot een koudtighen stambonder der familie. Gekeukt, maar zich in zyn noodlot schikkende, omring Talleyrand zich den Abbe mantel, als eene wapenrusting, en wierp zich in de geestelyke loopbaan; en, op eene of andere wyze, door de zelve fortuna te maken. Tot aan de Omwenteling had hy den naam van een, niet van vernuft en een geleerdheid. Na zyne intrede in de Constituerende Vergadering sloot hy zich terstond aan de minderheid des Adelslands, en nam plaats tusschen Siyès en Mirabeau.—Welk meende hy het opregt; want lederen heeft het in eenig tydperk zyn levend eenmaal opregt gemeend. Bovendien kon men het te dier tyd eeryk

meenen en daarby zyne fortuna maken, dewyl begrip en belang met elkander overeenkwamen. Om in gezegde Vergadering te schitteren, had hy moeten arbeiden; maar Talleyrand is van nature lui, doch bezit daarby het talent van groote Heeren, om afziet voor zich te laten arbeiden. Ik ontmoette hem na zynen terugkeer uit Amerika. Hy bezat toen geen vermogen, stond by de Regering in geen goed blaasje, en miste te lange de straten van het salon van het landere, om er zyne opwachting te maken. Met dit al verbeidden elken morgen veertig personen, in zyne zykmmer, zyne komst, en zyne verhuysing ondet hen geleek die van een Vorst."

Hy had zich alleen uit eigenbelang by de Omwenteling gevoegd, en stond verstet, toen hy zag, dat het eindgevolg derzelve zyne verbanding uit Frankryk was. Toech hy zich naar Amerika afschepte, wierp hy nog een blik op de kust, welke hy verliet, en riep uit: "Nooit zal men my ten tweeden male begroen, eene Omwenteling voor anderen te maken? En hy heeft woord gehouden. Op eene hoogst onregelmattige wyze ook uit Engeland verdreven, begaf hy zich naar Amerika, waar hy zich drie jaren lang verveelde. Zyn medgezel in verbanding en ongeluk, desgelijks lid der Constituerende Vergadering, was de Markies de Blacous, een man van geest, maar een dulle speler die zich, na zynen wederkeer naar Parys, uit verdriet in het leven en ergernis over zyne schuldeisers, een kogel door den kop joeg. Talleyrand had met hem en op zynen arm leunende, dewyl hy niet alleen gaan konde, alle Noord-Amerikaansche steden doorgetrokken. Toen hy Minister

Blacous, die op zyne uitnoodiging naar Frankryk was terug gekeerd, hem om een portje van 800 livres inkomen.—Talleyrand antwoordde hem niet, nam zyn bezoek niet aan, en—Blacous doorschoot zich. Een heener gemeengame vrienden, getroffen door dit voorval, zaid tot Talleyrand: Gy zyt de oorzaak van Blacous dood! en deed hem deswege heftige verwyten. Talleyrand hoorde hem seer bedaard aan, terwijl hy tegen den schoorsteen stond en sprak toen gezuwende: Asme Blacous!"

Nog in Amerika zynde, vernam hy, dat Mevr. van Stael naar Frankryk was teruggekeerd, en gaf zynen vrienden den last, haar tot zynen wederkeer genoeigd te maken. Dit viel niet moeilijck; immers Mevr. van Stael is onder alle vrouwen die, welke het geweten is, anderen dienst te doen. Zy deed dus al wat in haar vermogen was voor Talleyrand; ten gevolge waarvan Chénier den verbanden Talleyrand in de Conventie als eenen Aantepublikein, eenen eenwigen vyand van het Koningschap enz. schandde. De Conventie, die toen met gelyke geestdrift hare vrienden verbande en hare vyanden in de asch deed aan Talleyrand, den wederkeer toe.—Toen dit nu eendrachtig plaats greep, moest hy Minister worden, en ook voor dit doel diende Mevrouw van Stael hem tot werktuig."

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van J. L. S. MULLER & J. P. NEUBAUER, in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs derzelve is 1/2 guld. te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentie is 25 Centen per regel, doch voor elke Advertentie van altes een regel, betaalt men 50 Centen.